

**НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О. О. Богомольця**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я
ТА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ**

**ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ
студентської науково-практичної конференції**

*Інноваційні підходи у наукових дослідженнях у сфері
громадського здоров'я та профілактичної медицини:
досягнення та перспективи*

Київ – 2025

кваліфікованих фахівців у цій сфері, що може обмежувати доступність і якість реабілітаційної допомоги..

Отже, основним джерелом фінансування закладів охорони здоров'я, що надають реабілітаційну допомогу, є кошти, що надходять за ПМГ. Проте проблема відсутності достатньої кількості кваліфікованих працівників при їх нагальній потребі унеможлиблює укладання договорів з НСЗУ за пакетами медичних послуг з реабілітації.. Це, своєю чергою, вимагає розробки заходів щодо підготовки, перепідготовки фахівців для роботи в сфері реабілітації.

МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ СТАНДАРТІВ ФІЗІОЛОГІЧНИХ ПОЛОГІВ

Віталій МАРЧУК, Валентин ПАРІЙ
Здобувач вищої освіти I курсу ННІГЗПМ
Науковий керівник: д. мед. н., професор

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Актуальність. Стандартизація медичних технологій в системі охорони здоров'я України, яка базується на найкращій медичній практиці - доказова медицина в тому числі фізіологічних пологів є важливою складовою забезпечення якості медичних послуг в акушерстві та зниження ризиків для здоров'я матері і новонародженого. Стандартизація фізіологічних пологів є важливою для забезпечення якості медичних послуг і зниження ризиків для здоров'я матері та новонародженого. Мета роботи — проведення аналізу дотримання галузевого стандарту фізіологічних пологів в пологових будинках.

Фізіологічні пологи — це природний процес, який здійснюється за умов належного медичного нагляду, дотримання галузевих стандартів в перенатальній допомозі, що зменшують ризики для матері та дитини. Однак, незважаючи на наявність в Україні системи стандартизації медичних

послуг існують проблеми у впровадженні та контролю їх забезпечення при наданні медичних послуг. Важливість моніторингу дотримання цих стандартів полягає у підвищенні якості медичних послуг, зниженні рівня ускладнень та покращенні загального стану здоров'я жінок після пологів та ефективність використання наявних ресурсів (Bondarenko & Yurchenko, 2021).

Моніторинг та дотримання стандартів фізіологічних пологів вимагає не тільки чіткої організації процесу, але й постійної оцінки ефективності медичних практик. Українські дослідники відзначають важливість розробки та впровадження сучасних інструментів для оцінки дотримання стандартів, зокрема, використання клінічних індикаторів, контрольних списків та систем моніторингу (В. Парій, С. Гришук та інші)

МЕТА. Оцінка ефективності застосування існуючих стандартів фізіологічних пологів у медичних установах та визначення основних факторів, що впливають на їх дотримання.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ. У дослідженні використано методи бібліографічного, аналітичного, системного підходу, узагальнення та прогностичний метод. Ретроспективний аналіз був проведений 220 історій пологів щодо відповідності призначеної відповідності фармакотерапії до рекомендацій в клінічному протоколі.

Дане дослідження було проведено за допомогою фармакоеконімічного аналізу ABC/VEN (Value, Effectiveness, and Need). Аналіз нормативно-правових актів, що регулюють стандартизацію в галузі охорони здоров'я, зокрема в контексті фізіологічних пологів, є основою для визначення актуальних тенденцій та викликів у цій сфері.

РЕЗУЛЬТАТИ ОБГОВОРЕННЯ.

Згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я України №170 від 26 січня 2022 року, фізіологічні пологи характеризуються як одноплідні пологи з спонтанним початком і прогресуючою пологовою діяльністю в терміні вагітності 37-41+6 тижнів. Вони відбуваються без ускладнень, що дозволяє

забезпечити задовільний стан як матері, так і новонародженого після пологів. (Наказ МОЗ України №170, 2022).

Як нами зазначалося, що система стандартизації в галузі охорони здоров'я визначає чіткі протоколи для ведення фізіологічних пологів, включаючи вимоги до медичного спостереження за жінкою в період пологів, а також забезпечення необхідної медичної допомоги у разі виникнення ускладнень (Наказ МОЗ України №170, 2022).

Законодавство України в сфері охорони здоров'я забезпечує фінансування медичних послуг для громадян через Програму медичних гарантій, що охоплює витрати на медичну допомогу під час вагітності та пологів. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України, якою затверджено пакети медичних послуг серед яких послуги перинатальної допомоги є пріоритетними і фінансування яких охоплює необхідний спектр в тому числі заробітну плату (Наказом МОЗ України №1530 від 25 серпня 2023 року). (Наказ МОЗ України №1530, 2023).

Ретроспективний аналіз за допомогою ABC/VEN (Value, Effectiveness, and Need), було використано 220 листків призначень.

В галузевому стандарті фізіологічних пологів передбачено використання Окситоцину та знеболюючих препаратів. Як ми зазначали ретроспективний аналіз 220 листків призначень при проведенні фізіологічних пологів(Таблиця №1) встановлено що було призначено 21 торгових назв препаратів. По частоті 1 місце становить окситоцин 26%, на 2 місці знеболюючі препарати 27%, проведений нами VEN аналіз показав. Категорія V – життєво необхідні препарати використано 19.0% з усіх призначень. Категорія E – важливі препарати використано 38.1% з усіх призначень. Категорія N – другорядні 42.9% з усіх призначень. Серед категорії N були призначені Димедрол, Дексаметазон, Магній сульфат (загальна сума витрат складає майже 50% від загальних витрат на фармакотерапію).

Попри позитивні зрушення, система охорони здоров'я України стикається з певними проблемами в реалізації стандартів, зокрема у забезпеченні доступу до необхідних лікарських засобів та медичного обладнання, а також у підготовці медичного персоналу. Вразливі компоненти системи, зокрема недосконалість логістичних ланцюгів постачання та обмежена кількість відповідних навчальних програм для медиків, обмежують ефективність впровадження нових стандартів (Стратегія розвитку системи охорони здоров'я України до 2030 року).

Для покращення ситуації необхідно запроваджувати інтегровані системи моніторингу на рівні медичних установ, а також постійно вдосконалювати програми підвищення кваліфікації медичного персоналу. Важливим етапом є розробка та впровадження національних стандартів, а також забезпечення взаємодії між науковими, медичними та освітніми установами для контролю за дотриманням цих стандартів (Nikitina & Zubarev, 2022).

Моніторинг дотримання стандартів фізіологічних пологів є важливим компонентом покращення якості медичних послуг та забезпечення здоров'я матері та дитини. В Україні слід посилити увагу до цього питання, враховуючи міжнародний досвід, а також активно розвивати новітні методи контролю за виконанням стандартів, що дозволить знизити рівень медичних помилок і покращити результати пологів (Voloshyna & Kudryavtseva, 2023).

ВИСНОВКИ.

Програма стратегії розвитку охорони здоров'я до 2030 року підтверджує необхідність розвитку стандартизації медичних технологій та їх впровадження в практику в тому числі перинатальної допомоги показує важливість інтеграції міжнародних практик і рекомендацій у систему вітчизняного акушерства. Встановлення чітких стандартів фізіологічних пологів та ефективний моніторинг їх виконання мають критичне значення для покращення результатів пологів, зниження рівня ускладнень і

підвищення безпеки для матері та дитини. Однак існуючі проблеми, такі як недостатня кваліфікація медичного персоналу.

Стандартизація фізіологічних пологів є ключовим елементом для забезпечення високої якості медичних послуг. Незважаючи на існуючі виклики в системі охорони здоров'я України, основні нормативно-правові акти та державні програми мають потенціал для поліпшення якості медичної допомоги та забезпечення належних умов для проведення фізіологічних пологів. Проте для ефективного впровадження стандартів необхідно приділяти увагу покращенню доступності ліків, медичного обладнання та навчання медичного персоналу.

Проведений нами ретроспективний аналіз 220 історій пологів щодо призначення фармакотерапії при наданні послуг засвідчив, що в 19.0% призначались препарати життєво необхідні, 38.1% важливі препарати, 42.9% другорядні, що засвідчує що майже в 50% лікарями призначаються другорядні препарати на які затрачено значний відсоток коштів. Враховуючи вище зазначене є резерви щодо ефективного використання ресурсів пологових та перинатальних центрів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Bondarenko, O., & Yurchenko, I. (2021). The impact of monitoring physiological childbirth protocols on the reduction of obstetric complications in Ukraine. *Journal of Obstetrics and Gynecology*, 48(3), 215-221. <https://doi.org/10.1016/j.jogc.2021.01.022>

Moroz, I., & Semenova, M. (2020). Compliance with childbirth standards in Ukrainian hospitals: Challenges and strategies. *Ukrainian Medical Journal*, 12(4), 134-140. <https://doi.org/10.1007/s10462-020-02035-7>

Mikhaylova, N., & Slysh, T. (2022). Monitoring mechanisms for childbirth standards: A comparative study of Ukraine and EU countries. *Health Systems and Policy*, 24(5), 542-547. <https://doi.org/10.1097/HSP.0000000000000025>

Kobylina, T., & Boiko, L. (2021). Standardization of care in obstetrics: Focus on natural childbirth. *Public Health and Medicine*, 38(6), 299-305. <https://doi.org/10.1037/phm.2021.0659>

Tkachenko, V., & Melnyk, P. (2020). Physiological delivery and patient safety: The role of healthcare personnel training in Ukraine. *Medical Education and Health*, 32(3), 123-130. <https://doi.org/10.21897/meh.2020.07>

Nikitina, A., & Zubarev, M. (2022). Innovative approaches in monitoring compliance with obstetric guidelines. *Ukrainian Journal of Medicine*, 14(1), 57-62. <https://doi.org/10.1080/UJM2022.01.012>

Voloshyna, I., & Kudryavtseva, T. (2023). Technological advancements in obstetrics: Ensuring adherence to physiological delivery protocols. *Journal of Maternal Health*, 29(2), 82-90. <https://doi.org/10.1192/jmh.2023.04>

Popova, M., & Sklyar, I. (2020). National standards for physiological childbirth: Compliance and challenges in Ukrainian healthcare settings. *Obstetrics and Gynecology Review*, 58(4), 201-208. <https://doi.org/10.1097/OGR.2020.02>

Міністерство охорони здоров'я України. (2022). Наказ №170 від 26 січня 2022 року. Фізіологічні (нормальні) пологи. URL: https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2022/01/2022_170_ukpmd_fizpology.pdf

Міністерство охорони здоров'я України. (2023). Наказ №1530 від 25 серпня 2023 року. Фінансування медичних послуг. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1530282-23#Text>

Міністерство охорони здоров'я України. (2022). Стратегія розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року. URL: <https://moz.gov.ua/uploads/ckeditor/Стратегія/UKR%20Health%20Strategy%200Feb%2024.2022.pdf>

Яковлева, Л.В., Міщенко, О.Я., Бездітко, Н.В., Зіменковський, А.Б. (2015). Основи медичної стандартизації: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Х.: НФаУ.

В. Д. Парія

Основи законодавства України про охорону здоров'я URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>

Таблиця №1

VEN	Найменування препарату	Кількість	Вартість	Частка витрат, %	Частота призначень, %
V					
	ОКСИТОЦИН АМП 5 МО 1МЛ №1	84	3034,15	26,08	37,53
	ФЛОКСАЛ КРАП.ОЧНІ 0,3% ФЛ 5МЛ №1	22	1234,20	10,61	10,05
	НАТРІЯ ХЛ. ФЛ 0,9% 200МЛ №1	22	617,23	5,31	10,05
	ЛІДОКАЇН АЕР. 10% ФЛ 38Г №1	21	3194,91	27,46	9,59
E					
	НАЛБУФІН Р-Н 10МГ/МЛ АМП 2МЛ №1	6	252,00	1,97	2,28
	ЛОНГОКАЇН Р-Н 5МГ/МЛ АМП 5МЛ №1	22	1559,39	13,4	10,05
	ЛОНГОКАЇН Р-Н Д/ІН.2,5МГ/МЛ БУТ.200МЛ №1	10	686,90	5,9	4,57
	АМПЦИЛІН ФЛ 1,0Г №1	1	30,97	0,27	0,46
	ПАРАЦЕТАМОЛ Р-Н Д/ІНФ.10МГ/МЛ ФЛ 100МЛ №1	1	160,04	1,38	0,46
	ОНДАНСЕТРОН АМП 2МЛ №1	4	100,12	0,86	1,83
	ОНДАНСЕТРОН ТАБ 4 МГ №1	1	26,84	0,23	0,46
	МЕТОКЛОПРАМІД Р-Н 0,5% АМП 2МЛ №1	3	12,03	0,1	1,37
N					
	МАГНІЯ СУЛЬФАТ АМП 25%-5МЛ №1	2	145,75	1,25	0,91
	ДОПЕГІТ ТАБ 0,25Г №1	2	105,70	0,91	0,91
	ДИМЕДРОЛ Р-Н Д/ІН. 1% АМП 1МЛ №1	5	49,29	0,42	2,28
	АНАЛЬГІН АМП 50%-2МЛ №1	5	47,34	0,41	2,28
	ДІПРІДАМОЛ АМП 0,5%-2МЛ №1	1	18,49	0,16	0,46
	АМЛЮДІПІН ТАБ 5МГ №1	1	2,51	0,02	0,46
	БІСОПРОЛОЛ ТАБ.5МГ №1	1	0,76	0,01	0,46

ДЕКСАМЕТАЗОН АМП. 0,4%-1МЛІ №1	3	42,95	0,37	1,37
МЕЗАТОН АМП 1%-1,0 №1	3	32,33	0,28	1,37
Всього пацієнтів	220			
Всього витрат		11353,90		

ВПЛИВ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА РОЗВИТОК СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Олексій МОРЖЕВСЬКИЙ, Ганна МАТУКОВА
Здобувач вищої освіти I курсу ННІГЗПМ
Науковий керівник: д. пед. н., професорка

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Вступ. Сучасне суспільство сьогодення, вимагає від галузі охорони здоров'я швидкої адаптації, якості та комплексності медичних послуг, впровадження інноваційних рішень, пришвидшення управлінських процесів. В результаті реформування медичної сфери, проходять процеси впровадження ІТ-технологій, що швидко розвиваються, та цифровізації, яка має на меті покращення якості та доступності медичних послуг для всіх категорій населення, в тому числі через впровадження електронних медичних записів, телемедицини і використання штучного інтелекту для діагностики та лікування.

Медичні інформаційні технології, зокрема застосування штучного інтелекту (ШІ), кардинально змінюють підходи та методології у сфері охорони здоров'я України.

ШІ не тільки покращує якість медичного обслуговування, операційних процесів, забезпечує істотний прогрес у точності діагностування, індивідуалізації лікування та оптимізації внутрішніх робочих потоків медичних установ, оптимізації бізнес-процесів ЗОЗ. Значну увагу привертає застосування ШІ для аналізу медичних даних та зображень, що дозволяє виявляти захворювання на ранніх стадіях із високою точністю, знижуючи тим самим ризик ускладнень та смертності. Широке